

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

(سارینا کوراوند نامزد انتخابات دهمین دوره مجلس دانش آموزی)

قُلْ رَبِّ اشْرَحْ لِي صَدْرِي (۲۵)
گفت پروردگارا سینه‌ام را گشاده گردان

وَيَسِّرْ لِي أَمْرِي (۲۶)
و کارم را برای من آسان ساز

وَاحْلُلْ عُقْدَةً مِنْ لِسَانِي (۲۷)
و از زبان گره بگشای

يَفْتَحُوا قَوْلِي (۲۸)
تا سخنم را بفهمند

سر ارادت ما و آستان حضرت دوست
که هرچه برسر ما می‌رود ارادت اوست
نظیر دوست ندیدم اگرچه از مه و مهر
نهادم آینه‌ها در مقابل رخ دوست

انسانی که هدفش خدمت به خداست ممکن است انسان خوبی باشد اما انسانی که هدفش خدمت به خداست حتماً انسان خوبی است. خیلی خوبه که ما انسان ها به هم نوعمون خدمت کنیم و این هدف نه تنها در جهت رضای خدا بلکه برای لذت بردن از عشق و محبت و دوستی که در هم نوع خود ایجاد می کنیم نظام آموزشی، اختلاف طبقاتی در کشور ما نباید خللی در آموزش ما به وجود بیلورد از آن جا که خانواده های پردرآمد فرزندان خود را در مراکز آموزشی فوق برنامه ثبت نام می کنند قشر ناتوان و محروم جامعه چه می شود؟ آنها تقصیر ندارند این نقص و ایران نظام آموزشی است. می توان از دانش آموزان موفق و تیزهوش در همان مدارس و کلاس های فوق برنامه گذاشت و شاگردان بی رضایت را تقویت نمود که از نظر درسی در سطح پایین هستند.

عواملی در ایجاد تبعیض ها، مشکلات و نارضایتی ها وجود دارد که در مطلب زیر به آن می پردازیم و راه کارهایی را در جهت حل مشکلات ارائه می دهیم. تائید بیشتر با عمق مسئله و نیازها آشنا شویم.

ب) جو حاکم بر مدرسه:

مدرسه باید خودکار دانش آموز را تشویق کند و نباید فقط تبعیت و فرمانبرداری باشد و مقررات را مدار قرار ندهد دانش آموز به پرورش خلاقیت بپردازد، در صورتی که مشکل کنونی و اساسی مدارس این است که اندیش های خلاق یادگیرنده ها به سبب غرمعقول بودن مورد تشویق قرار نمی گیرد حتی مورد ایراد و سرزنش واقع می شود.

راهکار دانش آموزان به خاطر افکار، رفتار غیرقالبی در همان روزهای اول ریشه ی تفکر خلاق و توانایی کشف مسائل را می خشکاند. برای توسعه خلاقیت دانش آموزان باید در جو حاکم بر مدرسه تجدیدنظر کنیم.

برای مثال نمی‌توانیم از دانش آموزان انتظار داشته باشیم که جای خود تکان نخورد و در طرز نشستن، حرف زدن، لباس پوشیدن از یک الگو واحد پیروی می‌کند و پاسخی را به سؤالات بدهد که از نظر معلم آنها پاسخ صحیحی است و در عین حال خلاق باشد و منظور ایجاد هرج و مرج و بی‌نظمی در مدرسه نیست زیرا لازمه هر آموزشی نظم است.

راه‌کار: مدرسه به جای جوی سلطه‌جویانه و غیرقابل‌انعطاف از جوی مناسب و حمایت‌کننده برخوردار باشد، هم معلم احساسی امنیت آسودگی خیال می‌تواند به ارائه طرح‌های جدید و مؤثر بپردازد و هم دانش‌آموز با اعتماد به نفس و ایمنی روان شناختی به کارهای خلاق ادامه دهند.

ب) محتوا و مواد آموزشی:

یکی از مباحثی که در امر یاددهی - یادگیری روی آن تأکید می‌شود یادگیری چگونه «فکر کردن» و چگونه «یاد گرفتن» است، نه «چه یاد گرفتن»

توجه زیاد به «چه یاد گرفتن» موجب می‌شود از نظر کمیت مفاهیم زیادی را در ذهن دانش آموز انباشته کنیم. برای طرح محتوا و مواد آموزشی چند نکته ضروری است، عبارتند از:

۱- ایجاد پیوند عاطفی و شناختی با برنامه درسی:

وقتی که محتوا با توانایی های آن مطابقت داشته باشد دانش آموز برنامه درسی را به نحوه مطلوب یاد می‌گیرد. محتوا با توجه به دانش و توانایی پیشین و تفاوت های فردی دانش آموز قابل یادگیری باشد در این صورت بین دانش آموز و محتواهای آموزشی پیوند شناختی انجام می‌شود.

مطالب آموزشی باید مفید باشد برای دانش آموز معنادار بوده و از زندگی او نشأت گرفته باشد و برای آینده او مفید باشد در نتیجه پیوند عاطفی بین فراگیر و برنامه درسی ایجاد می‌شود.

۲- فرصت مناسب برای فعالیت یادگیری چندانگانه:

تدارک فرصت های یادگیری، توصیف کننده جوی از یادگیری که دانش آموز به طیفی از معانی و مفاهیم می - رسد. فرت های یادگیری ارائه شده باید زمینه های خوداتکایی و خودآموزی را فراهم سازد و ضروری است که محتوا نباید بر دانش نظری تمرکز کند و باید عنصر فعالیت ها و مهارت های دانش توجه کند.

۳- ارتباط محیط کلاس با محتوا و ضوابط برنامه:

باید زمان و بودجه کافی جهت اجرای مناسب برنامه مطلوب اختصاص داده شود . چرا که باید شرایط و ویژگی‌های محیط کلاس مورد توجه، برنامه‌ریزی قرار بگیرد.

۴- ارتباط مواد آموزشی و محتوا:

امروزه بسته‌های آموزشی شامل کتاب درسی، کتاب‌های کمک آموزشی، وسایل آموزشی، سؤالات ارزشیابی و راهنمایی درسی با هم در نظر گرفته می‌شود. تحولات مثبتی در این راستا رخ داده و اندکی از برنامه‌های تلویزیونی در تلاش برای گام برداشتن در برنامه‌های آموزشی و پرورش است اما با تحولات کتاب‌های درسی به‌طور کلی بسته‌های آموزشی باید در اختیار همه‌ی مدارس قرار بگیرد و باید معلمان آمادگی و مهارت لازم را کسب کنند، چون نمی‌توان دروسی را که بوی الگوهای تدریس فعال طراحی شده با روش سنتی معلم محور اجرا و انتظار موفقیت داشت.

ج) معلم:

معلم در فرآیند یاددهی- یادگیری، ایجاد تفکر خلاق در دانش‌آموزان نقش مؤثر دارد. خلاقیت معلم، نگرش مثبت وی به خلاقیت، سبک تدریس، شیوه اداره کلاس و شخصیت معلم در پرورش تفکر خلاق و تفکر انتقادی دانش‌آموزان به مسائل مؤثر است. (معلم مؤثرترین و کارسازترین مؤلفه نظام تعلیم و تربیت است.) سایر مؤلفه‌ها نیز مانند برنامه درسی، مدیریت و ... بی-تأثیر نیست اما اولاً تأثیرگذاری اینها با معلم برابری نمی‌کند و ثانیاً تأثیرگذاری به صورت مستقیم نبوده و با عبور از صافی معلم که مرکب از ذهنیت‌ها، نگرش‌ها و ... اوست نهایتاً بر دانش‌آموز اثر می‌گذارد.

* معلم از ابعاد و جنبه‌های مختلف در شکوفایی خلاقیت

۱- نحوه نگرش معلم:

نگرش و دیدگاه معلم نقش مهمی دارد. اکثر معلمان از دانش آموزان بسیار سازگار، باادب، مطیع قدرت و ... راضی هستند و در مقابل از دانش آموزان که سؤالات متداوم مطرح می‌کنند و قوه تخیل فوق‌العاده دارند و اغلب دردساز هستند استقبال نمی‌کنند. معلمان در آموزش و پرورش عادت دارند که به پاسخ‌های درست پاداش دهند و پاسخ‌های غلط را مجازات کنند، که باعث بی‌میلی به تلاش برای یافتن پاسخ‌های بدیع نداشته باشند. معلم باید آماده کار درحال و هوایی باشد که تلاش‌های خلاق در آن تشویق و پاداش می‌گیرند نه در محیط راه‌حل‌های محتاتانه و همگرا.

۲- نقش الگویی معلم:

معلمان با بیان آزاد احساس خویش مانند: شادی، عشق، کنجکاوی نسبت به امور می‌توانند الگوی مناسبی باشند. (معلم نواندیش به صورت خودبه خود دانش آموز خود را نواندیش می‌کند). این بدان معنا نیست که آموزگاران که خلاق نیستند توان تشویق خلاقیت در دانش‌آموز را ندارند چرا که هر آموزگاری می‌تواند با تلاش خلاقیت را در دانش‌آموز بازشناسی و فرصت‌هایی برای وقوع آن فراهم سازد.

۳- نقش عاطفی معلم:

دانش‌آموز باید با آسودگی در کلاس به اظهارنظر پردازد و بدون نگرانی سؤالاتش را بپرسد. معلمان خشک و مستبد و آنها که دانش‌آموزان را برای نشستن در نیمکت‌های منظم و مستقیم و آنها که دانش‌آموزان را به نگه

داشتن پاها روی زمین تشویق می کنند و مجبور کردن دانش آموزان به اطاعت زیاد از مقررات قراردادی، تنبیه کارهای اشتباه خلاقیت را خاموش می کند.

پس در نتیجه با بیان مشکلات در نظام آموزشی، تبعیض در بین مدارس که از نظر موقعیت جغرافیایی، سطح فرهنگی مادی والدین و فرزندان که در جایگاه والاتری هستند و بی توجهی به مدارس که در آن قشر ضعیف و متوسط جامعه تحصیل می کنند؛ امیدوارم که راه حل ها، پیشنهادات خوب و الهام بخشی ارائه کرده باشیم، چرا که تنها مشکل ما مطرح کردن مشکلات ظاهری نیست، بیان کردن کلیه عواملی که ت اثرگذار هستند و به نتیجه و ثمر رساندن راه حل های صحیح در چهارچوب عرف و حق و حقوق هر شهروند عادی هستند باشند.

"باتشکر"

"به امید آینده ای بهتر و جهانی سراسر عدالت و مهربانی"